

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 29.06.2022

Sayı: 5571

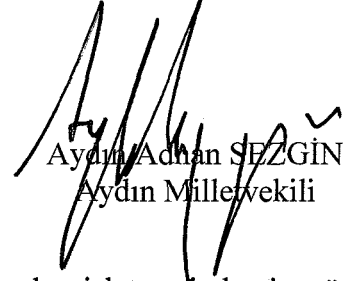
67659

Aydın Adnan SEZGİN
Aydın Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 28.06.2022

Aydın Adnan SEZGİN
Aydın Milletvekili

21 Haziran 2022 tarihinde Erzincan'ın İliç ilçesindeki maden işletmesinde siyanürlü boruların patlaması sonucunda büyük miktarda siyanürlü sıvı atığın çevreye yayıldığı bilinmektedir. Yaklaşık 20 ton siyanürlü su, sülfürik asit ve kimyasal madde Fırat Nehri'ne karışarak İliç Barajı'na ulaşmıştır. Çevre denetim ekiplerinin incelemesinde, boru hattından kaynaklanan sızıntının tesis sınırlarının dışına taşıdığı tespit edilmiş, maden işletmesinin faaliyeti durdurularak idari para cezası verilmiştir.

Bakanlığınız tarafından yapılan açıklamada, boru hattından kaynaklanan sızıntının tesis sınırlarının dışına taşarak eğimli arazide aktığı, alt kotta bulunan dere yatağında mevsim itibarıyla herhangi bir su akışı bulunmadığı, dolayısıyla kuru dere yatağına ulaşan kirlilik olmadığının tespit edildiği belirtilmiştir. Madeni işleten firma da siyanür sızıntısını doğrulamış, sızan sıvı içerisinde 8 kg civarında siyanür bulunduğunu belirtmiştir.

Ülkemiz maden çeşitliliği bakımından zengindir. Dünyada keşfedilmiş endüstriyel hammadde rezervinin %2,5'i, kömür rezervlerinin %1'i, jeotermal potansiyelinin % 0,8'i ve metalik maden rezervlerinin %0,4'ü Ülkemizde bulunmaktadır. Ancak bu kaynakların ekonomiye kazandırılmasına yönelik yatırımlar ve kullanılan yöntemler üzerindeki denetimlerin yetersizliği nedeniyle çevreye ve insan sağlığına, telafisi mümkün olmayan zararlar verilmektedir. İliç'deki siyanür faciası da bu denetimsizliğin bir neticesidir.

Bu çerçevede;

- 1) Siyanürlü boruların patlaması sonucu meydana gelen toprak ve su kirliliğine yönelik olarak anında ve gerekli müdahaleler yapılmış mıdır?
- 2) Felaketin yaşandığı alanda bulunan yeraltı suları da siyanürlü atıklardan etkilenmiş midir? Atığın yeraltı suları vasıtasıyla içme ve kullanma suyuna karışmaması için ne gibi tedbirler alınmaktadır?
- 3) Boru hattından sızan sıvının miktarı ve içerisindeki siyanür miktarı hangi yöntemle belirlenmiştir?
- 4) Felakete sebep olan maden işletmesine yönelik denetimler en son ne zaman gerçekleştirilmiştir?

67659

Aydın Adnan SEZGİN
Aydın Milletvekili

- 5) Maden işletmesinde bugüne kadar yapılan denetimlerden ne gibi sonuçlar elde edilmiştir?
- 6) Denetimler yapılmasına rağmen mevcut riskler tespit edilerek facianın önlenmesine yönelik tedbirler neden alınmamıştır?
- 7) Siyanürlü solüsyonun biriktirildiği atık toplama alanının zemini, zemin geçirimsizliği vb. açılardan mevzuat şartlarına göre tasarlanmış mıdır?
- 8) Felaketin yaşandığı bölgede yaşayan insanların maruz kalabileceği sağlık riskleri ile ilgili ne gibi tedbirler alınacaktır?
- 9) Çevreye ve doğaya verilen zararların önlenmesine yönelik iyileştirme çalışmaları kapsamında, Bakanlığınız ve maden işletmesi tarafından hangi yöntemler uygulanacaktır?
- 10) Maden işletmesine verilen 16 milyon 441 bin lira tutarındaki cezanın, yaşanan facianın neden olacağı çevresel ve sıhhi zararları telafi edebileceğini düşünüyor musunuz?
- 11) Diğer benzer işletmelerde de bu tür kazaların yaşanmaması için yeni tedbirler tasarlanmakta mıdır?